

D ů v o d y:

Lze připustiti, že k d y b y pozemkový úřad uznal nárok stěžovatele, aby mu těch 150 ha půdy zemědělské, na které má právo dle § 11 zábo-rového zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n., ponecháno bylo v obci R. v těchže hranicích, jak je dosud má, — a k d y b y mu bylo zne- možněno nebo značně stíženo užívání půdy takto ponechané postoupením požadovaných pozemků do vlastnictví drobných pachtýřů, — tito byli by po případě dle § 5 odstavec druhý zákona ze dne 27. května 1919, č. 318 sb. z. a n., povinni, přijati na místě požadovaných pozemků jiné pozemky téže výměry nebo téže hodnoty. Ale nárok stěžovatelův, aby byly spisy postoupeny pozemkovému úřadu k rozhodnutí, že majitel velkostatku jest oprávněn ve smyslu zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n., vo- liti si a podržeti těch 150 ha zemědělské půdy dle § 2 tohoto zákona ta- kovým způsobem, aby veškerá tato zemědělská půda zůstala mu v sídle velkostatku t. j. v katastrální obci R. a aby tato půda zemědělská zůstala mu pokud možno v těchže hranicích, jak je dosud má ve vlastnictví, ne- rozdělena a nerozkouskována, — byl právem zamítnut. Soud má v řízení podle zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., obrátiti se na pozemkový úřad jen v případech v § 18 naznačených, — není však ani povolán ani povinen sprostředkovati mezi vlastníkem pozemků a pozem- kovým úřadem. Na stěžovatele jest, aby si vymohl rozhodnutí od pozemkového úřadu ve smyslu § 7 čís. 1 zákona ze dne 11. června 1919, čís. 330 sb. z. a n., a tímto rozhodnutím se vykázal u soudu. Dokud tak neučiní, není návrh dle § 5 odstavec druhý zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., odůvodněn, zvláště když stěžovatel připouští, že také otázka, zda vzniknou enklavy, jest předčasná a nemůže býti řešena, dokud není právoplatně rozhodnuto, kterým pachtýřům a v jakém rozsahu ná- roky přísluší. Uvažovati o tom, zda stěžovatel, vykázav se podáním pří- slušného návrhu pozemkového úřadu, byl by oprávněn žádati, aby soud vyčkal do právoplatného vyřízení tohoto návrhu a teprve po té rozhodl podle § 17 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., není potřebí, poněvadž návrh v t o m s m ě r u učiněn nebyl.

Čís. 617.

Jak soudu první tak i soudu druhé stolice náleží, by, rozhoduje o za- vinění na rozvodu manželství od stolu a lože, dbal celého výsledku jednání a dokazování, by i ta která skutečnost stranou jako důvod zavinění druhé strany nebyla přednesena neb uplatňována.

(Rozh. ze dne 27. července 1920, Rv II 128/20.)

K manželově žalobě uznaly obě nižší stolice na rozvod manželství od stolu a lože z viny obou manželů.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl žalobcovu dovolání.

D ů v o d y:

Žalobce uplatňuje důvody č. 3 a 4 § 503 c. ř. s., ale neprávem. Oba tyto důvody vrcholí dle svého provedení v tom, že soud první stolice uznal na

jeho vinu z dvou důvodů a sice: 1. že zatajil žalované před uzavřením sňatku, že je stížen nemocí vzbuzující ošklivost (hnisajícími vředy), a že je slabý k souloži, že k tomu není, a 2. že podal na ni bezdůvodné trestní oznámení pro krádež, kdežto odvolací soud, ponechav skutkově zjištění prvního soudu v obou bodech ve své míře, v zatajení ad 1. žádné viny neshledal a podržuje důvod viny ad 2. připojil k tomu důvod další, že 3. žalobce, jak odvolací soud na základě seznání žalované v první stolici k cíli důkazu slyšené za pravdivé přijal, jí, když si jeho nemoc hnusila, »zatračených lumpů« nadal a doložil, »k čemu pak tě mám než k vyklizení neřádu« — a shledal v tom opětovně těžké (roz. velmi citlivé) ublížení. Žalobce míní, že když žalovaná odvolání nepodala, odvolací soud rebyl oprávněn, k důvodu ad 3. prvním soudem úplně mlčením pomínutému přihlížeti, to tím méně, když žalovaná jej v přednesení svém ani neuplatňovala, že však, odpadne-li tento důvod, potom důvod ad 2., jehož skutková povaha beztak prý těžké ublížení nezakládá, k uznání jeho viny nestačí. Po názoru dovolacího soudu nevyhledává se však nutně, aby žalovaná strana, má-li býti uznáno také na vinu žalobcovu, dokázala mu nějaký důvod rozvodu (§ 109 obč. zák.,) nýbrž stačí důkaz, že žalobce důvod rozvodu, který proti žalované straně má, spoluzavinil, zavdav jí chováním svým k poklesku příčinu, takže kdyby se byl sám napřed bezvadně choval, k poklesku by bylo nedošlo. To se dobře srovnává nejen s povahou věci, nýbrž i s právním předpisem § 6 nař. z. 9. prosince 1897, čís. 283 ř. z., jenž předpokládá, že tu může býti jen na jedné straně důvod rozvodu, že však mohou býti obě strany vinny. Z tohoto hlediska je pak zatajení ad 1. skutečně spoluvinou na rozvodu, neboť vědět to, byla by žalovaná bezpochyby ve sňatek tento nevešla, i jest to lidské, že jí potom pojímal hnus a manželství toto jí neuspokojovalo, nejen pro nemoc manželovu, nýbrž také proto, že v něm nedocházela ukojení pohlavního pudu, které přece jest jedním z účelů svazku manželského. Jest to lidské, jestliže potom náklonnost její obracela se jinam a ona se dopustila snad nevěry a dala se strhnouti k nadávce jako »hloupý chlap«. Že však skutky 2. a 3. jsou velmi citlivým ublížením, nepotřebuje teprv doličování. Potom ale jde už o to, možno-li za daného procesuálního průběhu věci užití důvodů všech anebo kterých. Dle § 6 cit. nař. musí soud vysloviti, komu na rozvodu vinu přičítá, nepotřebuje tedy k tomu žádného návrhu ani uplatňování v přednesení stran, může však uvéstí zajisté všechny důvody viny, které v řízení na jevo vyšly, i platí to zajisté v pořadu stolic; mohl tedy odvolací soud užití důvodu ad 3. Proto jest ale také ještě v dovolací stolici možno přihlížeti k důvodu ad 1., podle skutkové povahy nižšími stolicemi zjištěnému.

Čís. 618.

Zákon ze dne 15. dubna 1920, čís. 314 sb. z. a n., o exekuci na platy a výživné zaměstnanců a jejich pozůstalých.

Exekuci dle druhého odstavce § 1 zákona lze vésti též pro nárok nemanželské matky na výživné v šestinedělí (§ 167 obč. zák.) a pro příslušenství zákonného nároku na výživné (úroky, útraty sporu a exekučního návrhu), nikoli však pro další nároky nemanželské matky dle § 167